

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران، میدان فاطمی، خیابان بهرام‌میسری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره: ۸۸۹۲۵۶۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت

چهارشنبه ۳۰ خرداد ۱۴۰۳ • ۱۲ ذی‌الحجه ۱۴۴۵ • ۱۹ ژوئن ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۱۲۰۴۸۵۹ • صفحه ۴

اذان ظهر تهران ۱۲:۰۶ • اذان مغرب ۱۹:۰۴ • اذان صبح فردا ۳:۰۲ • طلوع آفتاب ۴:۴۹

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

شبکه‌خوانی

گول خوردن انسان آغاز شد

همه ترس‌ها و نگرانی‌هایی که انسان در

طول سال‌ها از هوش مصنوعی داشت،

کم‌کم در حال وقوع است. این نگرانی سال‌ها در فیلم‌ها و داستان‌ها درباره گول خوردن انسان، غلبه هوش مصنوعی و ربات‌ها بر انسان مورد توجه بود. حالا مشخص شده است که حداقل در ۵۰ مورد قرار است هوش مصنوعی، انسان را گول بزند.

یک پژوهش جدید نشان داده است که

مردم به‌راحتی نمی‌توانند تفاوت‌های GPT-4 با انسان‌ها را تشخیص دهند و هوش مصنوعی جدید GPT-4 تقریباً در ۵۰ درصد از موارد از عملکرد انسانی پیشی می‌گیرد.

به گزارش ایسنا، مدل GPT-4 به دلیل توانایی ذاتی خود در سنجش اعلان‌های نوشتاری و دریافت پاسخ‌های مناسب به چندین زبان، کاربران را شگفت‌زده کرده است. به نظر می‌رسد کیفیت این ربات بیشتر مردم را گیج می‌کند، به طوری که به‌سختی می‌توانند بین یک ربات و یک انسان تمایز قائل شوند. به نقل از تی‌سی، این یک سردرگمی بزرگ است، زیرا برخی از نتایج تولیدشده به وسیله ربات بسیار واقعی به نظر می‌رسند. این افزایش هیاهو باعث شد محققان دانشگاه کالیفرنیا سن‌دیگو به این معضل بپردازند. آنها آزمایش معروف تورینگ را که به نام «آن تورینگ» دانشمند مشهور نام‌گذاری شده است، انجام دادند. هدف از این آزمایش تعیین میزان توانایی یک ماشین از سطح هوشی مانند یک انسان بود. محققان به این نتیجه رسیدند که افراد هنگام تعامل با یک ربات، در تشخیص بین مدل GPT-4 و عامل انسانی دچار مشکل می‌شوند. نتایج این تحقیق همچنین نشان داد که مدل هوش مصنوعی GPT-4 تقریباً در ۵۰ درصد از تعاملات به‌راحتی می‌تواند از انسان پیشی بگیرد.

نگرانی از سلطه هوش مصنوعی

همین چند روز پیش بود که پاپ درباره هوش مصنوعی هشدار داده بود و خطرات هوش مصنوعی (AI) موضوع صحبت‌های پاپ فرانسیس در سخنرانی با رهبران جهان در اجلاس سالانه جی هفت در شهر پولیا ایتالیا بود.

رهبر کاتولیک‌های جهان درباره تهدیدات این فناوری علیه بشریت سخن گفت. او در سخنرانی‌اش از دولت‌های جهانی خواست استفاده از هوش مصنوعی در جنگ را ممنوع کنند و چارچوبی اخلاقی برای این فناوری تعریف کنند و بر نیاز به همکاری برای هدایت توسعه و استفاده از آن تأکید کرد. پاپ گفت: «با توجه به فاجعه‌بار بودن درگیری‌های مسلحانه، ضروری است در توسعه و استفاده از دستگاه‌هایی که سلاح‌های خودکار کننده نامیده می‌شوند، بازنگری کرده و درنهایت استفاده از آنها را ممنوع کنیم.»

به گزارش کاتولیک‌های جهان، پیش‌ازین در سال ۲۰۲۲ و متعاقب آن افزایش استفاده از هوش مصنوعی در سطح جهانی، بارها درباره این پلتفرم صحبت کرده و آن را «پرمخاطره‌ترین قمار آینده ما» نامیده بود.

پاپ فرانسیس که خودش قربانی چندین تصویر ویدئوی تولیدشده به وسیله هوش مصنوعی بود، از جمله عسکی که او را با کایش سفید پف‌دار به تصویر می‌کشید، به قدرت رو به رشد AI در سیاست، پزشکی و آموزش اذعان دارد، اما تأکید کرد: «فناوری بدون خطا نیست. انسان‌ها همیشه با ابزارهایی که به‌تدریج تولید می‌کنند، با محیط ارتباط برقرار کرده‌اند. نمی‌توان تاریخ بشریت را از تاریخ این ابزارها جدا کرد. می‌توان از فناوری، هم برای حفظ حیات استفاده کرد، هم برای ازبین‌بردن آن.»
از نظر پاپ هوش مصنوعی در آینده به تکنیکی خواهد رسید. او گفت: «به احتمال زیاد در آینده‌ای نه‌چندان دور، برنامه‌های هوش مصنوعی می‌توانند برای بهبود عملکردشان با یکدیگر ارتباط مستقیم برقرار کنند.»
منظور از تکنیکی زمانی است که کامپیوترها و هوش مصنوعی، فراتر از کنترل انسان پیشرفت کنند.

هفتم مرداد سال گذشته، روزنامه‌های کثیرالانتشار کشور آگهی دادگاه کیفری یک استان تهران را منتشر کردند که از ۱۰۴ نفر از اعضای سازمان مجاهدین خلق خواسته شده بود برای دفاع از اتهامات خود برابر کیفرخواست دادسرای عمومی و انقلاب تهران، وکیل معرفی کنند. انتشار این آگهی آغاز مرحله اصلی محاکمه اعضای این تشکیلات بود که می‌توانست بسیار زودتر هم انجام شود. نخستین جلسه دادگاه روز سه‌شنبه ۲۱ آذرماه ۱۴۰۲ آغاز شد و تا به امروز ۱۴ جلسه برگزار شده است.

با وجود اعلام علنی‌بودن جلسات، روز سه‌شنبه سوم بهمن برای حضور در جلسه به‌عنوان تماشاگر به ساختمان کاخ دادگستری مراجعه کردم، اما به دلیل اینکه نامم در فهرستی که از قبل تهیه شده، نبود، امکان حضور در جلسه را پیدا نکردم. اطلاعات این یادداشت از خبرگزاری «میزان» و پخش تلویزیونی جلسات در شبکه «خبر» به دست آمده است. در ادامه نگاهی کوتاه به روند این دادرسی تاریخی داریم.

نخست، انتشار آگهی دادرسی: براساس ماده ۱۷۴ «قانون آیین دادرسی کیفری» (مصوب ۱۳۹۲) در صورتی که ابلاغ حضاریه به دلیل معلوم‌نبودن محل اقامت متهم معلوم نباشد، متهم از طریق انتشار یک نوبت آگهی در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار با ذکر عنوان اتهام، احضار می‌شود. در تبصره این ماده پیش‌بینی شده در جرائم مربوط به امنیت عمومی، به تشخیص بازپرس، عنوان اتهام در آگهی بیان نخواهد شد. شاید به‌همین‌دلیل در آگهی ۷ مرداد، عناوین اتهامی بیان نشده است.

دوم، دادگاه صالح به رسیدگی: درباره موضوع صلاحیت، مطابق ماده ۵ «قانون مجازات اسلامی» (مصوب ۱۳۹۲) هر شخص ایرانی یا غیر ایرانی که در خارج از قلمرو حاکمیت ایران مرتکب جرائم اقدام علیه نظام، امنیت داخلی یا خارجی و تمامیت ارضی یا استقلال جمهوری اسلامی ایران شود، طبق قوانین ایران محاکمه و مجازات می‌شود. همچنین ماده ۳۱۶ «قانون آیین دادرسی کیفری» مشخص کرده که محل محاکمه افرادی را که در خارج از قلمرو حاکمیت

نامزدهای چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری، عصر دوشنبه ۲۸ خرداد در اولین مناظره تلویزیونی با محوریت موضوعات اقتصادی دیدگاه‌ها و برنامه‌ایشان را تشریح کردند. مردم با حضور در اماکن عمومی و ستادهای تبلیغاتی نظرات نامزدهای انتخابات را دنبال می‌کنند. عکس: پیام تانی، ایرنا

۷ نکته درباره یک دادرسی

ابراهیم ایوبی

وکیل دادگستری

جمهوری اسلامی ایران مرتکب جرم می‌شوند، تهران می‌دانم. با توجه به نوع این اتهامات، موضوع در صلاحیت دادگاه کیفری یک بوده که اکنون جلسات، در شعبه یازدهم دادگاه کیفری یک تهران به ریاست قاضی امیررضا دهقانی‌نیا که در گذشته ریاست مجتمع قضائی ویژه رسیدگی به دعاوی تجاری را برعهده داشتند، به همراه دو مستشار (آقایان امین ناصری و مرتضی تورک) تشکیل می‌شود.

سوم، کیفرخواست: در آگهی تنها به شماره و تاریخ کیفرخواست (۱۸ تیرماه ۱۴۰۲) اشاره شده بود، ولی در چندین جلسه نماینده دادستان با بیان نام و مشخصات هر متهم، گزارشی از سابقه عضویت و موارد اتهامی و دلایل انتسابی را بیان کرد. در جلسه ۸ خرداد، با معرفی یکی از وکلای شاکیان، صادق کوشکی به‌عنوان کارشناس به طرح مطالبی با استناد به نشریه «مجاهد» جهت اثبات اتهامات پرداخت. چهارم، متهمان: اولین متهم نام برده‌شده در کیفرخواست شخصیت حقوقی «سازمان مجاهدین خلق» است و متهمان ردیف‌های دوم و سوم به ترتیب «مسعود رجوی» و «مریم رجوی» رهبران اصلی سازمان هستند. این فهرست تا ۱۰۴ نفر ادامه دارد که دیگر اعضا در آگهی به شکل کامل و حتی با شماره ملی مورد اشاره قرار گرفته‌اند.

پنجم، حق دفاع و انتخاب وکیل: اصل سی‌وپنجم قانون اساسی بیان کرده در همه دادگاه‌ها طرفین دعوی حق دارند برای خود وکیل انتخاب کنند و اگر توانایی انتخاب وکیل را نداشته باشند، باید برای آنها امکان تعیین وکیل فراهم شود. در آگهی منتشرشده نیز به صراحت بر ضرورت تعیین وکیل از طرف متهمان اشاره شده است. در ماده ۳۴۸ «قانون

زندگی خوانی

بازنشستگی زودهنگام یا جنبش فایر

علی مرسلی

که بیشتر به معنی هویت و هستی آدم‌ها می‌پردازد. اعضای جنبش فایر بعد از بازنشستگی زودهنگام کار نمی‌کنند ولی وقت‌شان را با خدمات عام‌المنفعه، علایق و هر چیزی که کار حساب نمی‌شود و درآمدی ندارد، پر می‌کنند. به‌این‌ترتیب دیگر آنها خود را پزشک سابق، مدیر سابق، راننده سابق یا آرایشگر سابق ... معرفی نمی‌کنند. هویت آنها فقط هویت چیزی است که هستند و نه شغل‌شان. این گروه برای بازنشستگی زودهنگام تا ۷۰ درصد درآمدی که دارند، پس‌انداز می‌کنند. فروم‌ها و گروه‌های مشاوره فایر زیاد هستند که در آنها مشاوره داده می‌شود که چطور بیرون فلسفه فایر، با سرمایه‌گذاری‌های درست و بربازده و پس‌انداز مؤثر، پول بیشتری برای بازنشستگی داشته باشند. پس‌اندازکردن ۷۰ درصد درآمد، برای کسانی که حداقل زمان برای تأمین معاش بوده است، بسیار به اییتال فلسفه زندگی فایر نزدیک است. اگر بپذیریم که حتی آدمی مثل حافظ هم بدش نیامده است که در سفری به هند، دل به دریا بزند و ثروتی بیبزند و باقی عمر را به درویشی و خرسندی بگذراند!

چو گل گر خرده‌ای داری خدا را صرف عشرت کن
که قارون را ضررها داد سودای زراندوزی!

یادداشت

نقطه، سر خط...

وحید معتمدنژاد

پایان هر دولتی، آغاز قدرت دولتی دیگر است، اینکه قدرت پس از اتمام دوره‌ای قانونی یا زودهنگام، با چه ساختار و چه تفکری جابه‌جا می‌شود و ظهور می‌کند، معمولاً عوامل گوناگونی در آن دخیل است. تصمیم و اراده‌ای خارج از نظام فکری جامعه از طرفی و مهباکردن آنان با وعده‌های سیاسی خاص از طرف دیگر سبب تکراری است. دراین‌میان از تکنیک‌های نفوذ در بدنه اجتماع به لحاظ «فهم اجتماعی»، تعداد پیروان و نحوه تأثیرگذاری بر آنان، سهم‌بخشی - چه به لحاظ حزبی و چه مستقل و توصیه‌ای- جاذبه و قدرت کاریزماتیک نباید غافل شد

که خود از مهم‌ترین عوامل قدرت‌سیاری سیاسی به فردی انتزاعی یا حامی‌پرور حزبی است. با این نوع تعریف از جابه‌جایی، دولت‌ها پس از انقلاب هرکدام با رنگ و شعار مخصوص به خود و سلیقه‌های سیاسی متفاوت حاکم بر آنها در حالی بر مسند قدرت نشستند - که مصلحت مشکلات اجتماع را در «رنگ چرخش سیاست» به ثبات نرساننده و ادامه آن را به دولت بعدی و بعدی سپردند. نبود این ثبات را باید در فرایند تناقض عملکرد با شعار تبلیغاتی کاندیداها دانست که کمتر در دولت‌ها محقق و به کمال رسید، اینکه چرا تیر هدف‌گذاری‌های دوران قبل از قدرت در سبیل سیاست کاری آنها پس از انتخاب برخورد نکرد، خود معلول علت‌هایی است که در چرخ‌دنده‌های کند اتصال «دولت و ملت» به ناکارآمدی متوقف شد. چنانچه در این زمینه از رابطه تعریف‌نشده این دو ضلع در تشکیل «نظامی همسو» سخن به میان آوریم، خود بخش عظیمی از این ناکارآمدی را در تشریح دستاوردهای دولت‌ها بیان خواهیم کرد. تجربه نشان داده است زمانی دولت‌ها موفق عمل کرده‌اند که استراتژی سیاسی‌گذاری آنها متناسب و همسو با شرایط حاکم بر جامعه در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی باشد، در غیراین‌صورت به «روی‌گردانی عمومی» از سیاست مواجه خواهند شد. حاصل این روی‌گردانی در واقع همان بی‌توجهی و نبود مداخله و اشتراک‌گذاری عموم در موضوعاتی است که برای دولت‌ها جنبه حیاتی داشته و حیات سیاسی آنها را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد و این درست محل تلاقی منافع دوجانبه دولت و ملتی است که هیچ‌گاه به «فهم مشترک» نائل نمی‌آیند و این تازه آغاز مسیری دوجانبه است که در آن بسیاری از ناراضی‌ها در دست‌اندا‌زهای برآمده، به توقف‌های ناخواسته می‌انجامد. از این منظر «توقف» را می‌توان همان خلا به‌وجودآمده در جریان «سیاست‌گذاری» دولت در زمینه اجتماعی دانست که هرازگاه از منافذ چالش‌برانگیز خودنمایی کرده و زمینه‌ساز بسیاری از تعارضات اجتماعی می‌شود. شوربخانه مفهومی تعارض در ادبیات سیاسی بعد از انقلاب به گونه‌ای تعریف و نمادسازی شده که کمتر کسی از آن شناخت کامل دارد. تعارض تا زمانی که جنبه روبرویی به منظور تخریب شخصیت و فرهنگ و همچنین آسیب به زیرساخت‌های موجود فردی و اجتماعی و سیاسی را در خود ایجاد نکند و به شکل کاملاً منطقی از طریق مناظره و مباحثه به نتایج مطلوب برسد، در یک جامعه آزاد نه‌تنها پذیرشگ نیست بلکه موجب رشد و ارتقای فرهنگ و سیاست نیز هست. روبرویی و راه‌شالی مسیر با حل چنین عواملی در زمره اهداف و وظایف دولتی است که به قدرت می‌رسد، عواملی که هم‌اکنون به‌مثابه جزئی تیره بر مسیر سیاسی ایران سایه افکنده. به همین سبب بجا و شایسته است دولتی که با هر روش و ابزاری قدرت را در دست می‌گیرد، باید چنان به تعارض و رفتارهای سیاسی برخورد کند که در مواجهه با آن از شوهبه‌های تحلیلی و اقلانعی و نه تنبیهی، استفاده کرده تا از طریق شفافیت و خروجی و تحلیل داده‌ها هرگونه پیچیدگی، ابهام و نایقینی را در صحنه نبرد منافع و اهداف کنشگران اجتماعی رسوب‌زدایی کند. از این رهگذر جامعه امروز ایران را صرفاً با شعارهای تبلیغاتی و مناظره‌های تکراری نمی‌توان به اقناع‌گری

و پذیرش مشارکت در صحنه‌های سیاسی به‌ویژه انتخابات تشویق کرد. قدرت درک و تفاهم اجتماعی و سیاسی دوجانبه دولت رسوب‌زدایی کند. از این رهگذر جامعه امروز ایران را صرفاً با شعارهای تبلیغاتی و مناظره‌های تکراری نمی‌توان به اقناع‌گری و پذیرش مشارکت در صحنه‌های سیاسی به‌ویژه انتخابات تشویق کرد. قدرت درک و تفاهم اجتماعی و سیاسی دوجانبه دولت رسوب‌زدایی کند. از این رهگذر جامعه امروز ایران را صرفاً با شعارهای تبلیغاتی و مناظره‌های تکراری نمی‌توان به اقناع‌گری

متوسط به پایینی که به زور از عهده امروز رومزه برمی‌آید) به‌ویژه جهان سوم) نمی‌توانند اصلاً به چنین سبک زندگی فکر هم بکنند، ولی در دنیای سرمایه‌داری به‌ویژه سبک آمریکایی که آدم‌ها را ترغیب می‌کند تا همه پول‌شان را صرف خرید و مصرف بکنند و همیشه مقروض باشند، فایر یک شورش علیه وضعیت موجود است؛ شورش‌ی علیه ماهیت کار به سبک غربی با روش‌های خود دنیای سرمایه‌داری و بازپس گرفتن هویت شخصی و فردی آدم‌ها و زمان‌شان از کار و سرمایه.

واضح است که فرهنگ فایر خودش بر محور فرهنگ فردگرایی غربی استوار شده. نه فرزندان، تأمین مالی و هزینه کالج آنها، نه آینده‌نگری و ترس از بیماری و... اهمیت دارد (که سنت و فرهنگ آمریکایی هم هست) و نه ارزش تولید ثروت برای جامعه (که ذات فرهنگ سرمایه‌داری است و کار را معنی و لذت زندگی می‌داند). ضمن اینکه اساس امکان چنین شرایطی را دقیقاً خود سرمایه‌داری فراهم کرده است که اجازه انباشت ثروت و تولید پول با پول را در کنار جنبه‌های ساده‌زیستی، راه‌یایی از آز و طمع و عام‌المنفعه‌اندیشی می‌دهد.

اما به نظر می‌رسد که در فرهنگ و تاریخ شرقی نمونه‌های عینی‌تری را برای فلسفه فایر می‌توان پیدا کرد. احتمالاً قرن‌ها تصوف و به‌اصطلاح سبک زندگی درویشی و قلندری که براساس کم‌کردن حداقل نیازها و سپری‌کردن حداقل زمان برای تأمین معاش بوده است، بسیار به اییتال فلسفه زندگی فایر نزدیک است. اگر بپذیریم که حتی آدمی مثل حافظ هم بدش نیامده است که در سفری به هند، دل به دریا بزند و ثروتی بیبزند و باقی عمر را به درویشی و خرسندی بگذراند!

چو گل گر خرده‌ای داری خدا را صرف عشرت کن

که قارون را ضررها داد سودای زراندوزی!

۶۴ نفر

کارد ساحلی ایتالیا و یک نهاد خیریه امدادسانی خبر دادند که بر اثر واژگونی دو قایق در آب‌های نزدیک به سواحل جنوبی ایتالیا دست‌کم ۱۱ پناهنده کشته و ده‌ها نفر دیگر مفقود شده‌اند. اکثر مهاجران مفقودشدگان اهل ایران و افغانستان بوده‌اند. دو نهاد وابسته به سازمان ملل می‌گویند ۶۴ مرگش این قایق‌ها در دریا کم شده‌اند و ۱۱ نفر از آنها نجات یافته‌اند.

۸ کشته

حریق سه‌ساعته در بیمارستان خصوصی قائم رشت، ۹ کشته به جا گذاشت. این بیمارستان ۲۵۰ تختخوابی ساعت ۱۱:۱۳ بامداد دچار آتش‌سوزی شد. به دنبال این حادثه هشت نفر که در بخش آی‌سی‌وی بستری بودند جان خود را از دست دادند و ۱۲۰ مصدوم نیز در سایر مراکز درمانی بستری شدند. آتش‌سوزی از طبقه زیرزمین آغاز شد.

۱۲۰ نفر

زمین‌لرزه در شهرستان کاشمر تا ساعت ۱۷ دیروز حداقل ۱۲۰ مصدوم و چهار کشته به جا گذاشته است. آن‌طور که فرماندار این شهرستان گفته است: «حدود ۳۵ نفر در بیمارستان بستری هستند». به گزارش تسنیم همچنین تعدادی از شهروندان زیر آوار گرفتار شده‌اند و نیروهای امدادی در تلاش برای بهبود شرایطشان هستند.